

КОСІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

СИЛАБУС

ГІПСОМОДЕЛЬНА СПРАВА

2025-2026 н.р.

Кафедра	Декоративне мистецтво	Рівень вищої освіти	Перший Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	2-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	вибіркова

Викладачі:

Перегінець Василь Іванович

+380972486050, artvays@gmail.com

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Заняття: згідно розкладу.

Формат викладання дисципліни «Гіпсомодельна справа» включає лекційний матеріал, практичну роботу в майстернях художньої кераміки та самостійну роботу студентів. Лекційний матеріал ознайомлює з теоретичним матеріалом згідно теми заняття. Практична складова курсу формує навички виготовлення гіпсових моделей на модельному верстаті,

Самостійна робота націлена на закріплення та вдосконалення практичних вмінь і навиків.

Консультації. Заняття відбуватимуться відповідно до розкладу, де проходять усі консультації, пов'язані з виконанням завдань. Якщо вам потрібні додаткові індивідуальні консультації, які стосуються змісту курсу чи інших питань, пов'язаних з освітнім процесом, ми можемо зустрітися за попередньою домовленістю. Ви можете також використовувати для комунікації e-mail, виключно в робочі дні, намагатимемось оперативно відповідати на ваші запитання.

Умови листування: В темі листа необхідно вказати назву дисципліни та прізвище автора (наприклад, формування виробу: Дутка або скорочено робота.), анонімні листи не розглядаються. Назва файлу має містити прізвище і завдання. Формати: тексти — pdf, doc, docx, ілюстрації – jpeg.

Дистанційне навчання: Навчання проводиться дистанційно у зв'язку із відповідними розпорядженнями щодо впровадження заборон відвідувати КДІДМ.

В цьому випадку консультації будуть проводитись в онлайн-режимі, на платформі Zoom, основним джерелом контакту буде електронна пошта.

Для додаткової інформації чи обговорення питань, що стосуються дисципліни, можна використовувати інші засоби зв'язку.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни):

Курс розрахований на студента, який має базові знання з рисунка, композиції, технології, матеріалознавства та засвоїв основи художньої майстерності.

Вивчення модулів навчальної дисципліни формує знання і практичні навички, які студент зможе використати під час опанування дисциплін «Технологічна практика», «Проектування», «Об'ємне моделювання з глини», «Авторська кераміка». Результати вивчення дисципліни стануть у нагоді під час виконання завдань з дисциплін «Дипломне проектування», «Переддипломна практика».

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ та МАТЕРІАЛИ:

Під час вивчення курсу використовується обладнання, інструменти та матеріали згідно техніки, яка вивчається:

Обладнання: модельний верстат, стіл для розкатування глини, турнетка, піч для випалювання

Інструменти: стеки, губки, пензлі.

Матеріали: гіпс, глиняна гончарна маса.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	13 (390 год)
Вид занять	Кількість годин
Лекції	4
Практичні	214
Самостійна робота	172

Семестр 3 – 6 год/тиж.

Семестр 4 – 8 год/тиж.

Анотація: Курс «Гіпсомодельна справа» – це вибіркова дисципліна з циклу професійної підготовки студентів, які навчаються за освітньою програмою «Декоративне мистецтво». Дисципліна надає студенту опанувати теоретичні знання та практичні навички виготовлення гіпсових моделей для можливості реалізації творчих проектів у галузі художньої кераміки.

Метою курсу є навчити студентів алгоритму технологічних операцій, які використовуються під час виготовлення гіпсових моделей. Курс розвиває творче образне асоціативне мислення; поглиблює знання технології, удосконалює професійні вміння та навички.

Завдання:

Основними завданнями вивчення дисципліни є розвиток та формування у студентів навичок виготовлення виробів декоративно-прикладного мистецтва. Для цього потрібно вивчити властивості гіпсу та його особливості під час лиття гіпсових моделей; вивчити технологію приготування гіпсового розчину та здійснити низку практичних лабораторних робіт, пов'язану з виготовленням гіпсових моделей та безпосередньо відливання гіпсових моделей на модельному верстаті.

Для формування художньо-професійної грамоти та майстерності на основі набутих знань студент повинен:

знати:

- властивості та особливості гіпсу;
- алгоритм та послідовність методу відливання гіпсових моделей;
- технологію розмноження гіпсових форм та виготовлення капів;
- технологію знімання гіпсової форми із скульптури.

вміти:

- приготувати гіпсовий розчин;
- виготовити модель на модельному верстаті;
- виготовлення гіпсових форм;
- вміти знімати гіпсову форму;
- розмножувати гіпсову форму.

Курс «Гіпсомодельна справа» формує та розвиває наступні компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

За час проходження курсу здобувачі набувають «соціальні навички» (soft skills), які вважаються цінними на будь якому робочому місці, незалежно від професійної сфери і дозволяють випускникам бути успішними

- вміння працювати в команді;
- вміння спостерігати і виявляти суть;
- розуміння важливості вчасного виконання поставленої задачі;
- бажання вчитися і постійно розвиватися;
- вміння полагоджувати конфлікти;
- здатність брати на себе відповідальність.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тиждень	№ теми	Методи викладу	Зміст	Години			
				Усього	лекції	практичні	СРС
III семестр							
МОДУЛЬ 1. Гіпсомодельна справа.							
Змістовий модуль 1. Технологічні особливості роботи з гіпсом.							
1 2	1	Лекція, Ілюстрація, Демонстрація репродуктивний	Гіпс та особливості приготування гіпсового розчину. ПР: Приготування гіпсового розчину. СР: Закріплення теоретичного матеріалу.	22	2	10	10
3 4 5	2	Практична робота, Демонстрація, проблемно-пошукові	Концептуальний ескіз. Розміри форми і деталей. Макетування. Виготовлення макету. Підготовчі операції і процеси. ПР: Підготовчі процеси до виготовлення гіпсових моделей. Трансформація ескізу в макет. Апробації технологічних операцій. СР: Виготовлення макету.	33		18	15
6-15	3	Практична робота, проблемно-пошукові	Виготовлення гіпсових моделей. ПР: Виготовлення деталей моделей виробів. СР: Обробка гіпсових деталей (приготування мильно-масляної емульсії).	110		60	50
Практичне завдання: Виготовлення гіпсової моделі вази на модельному верстаті.							
IV семестр							
Модуль II. Виготовлення гіпсової скульптури							
Змістовий модуль 2. Художньо-технологічні особливості формування гіпсових форм.							

1 2	4	Лекція, Ілюстрація, Демонстрація Практична робота, репродуктивн ий	Послідовність технологічних процесів знімання гіпсової форми із скульптури. ПР: Виготовлення «форми врозріз». СР: Закріплення підготовчих технологічних процесів до знімання гіпсової форми..	28	2	14	12
3-10	5	Практична робота, проблемно- пошукові	Макетний зразок. Допоміжні операції і процеси. ПР: Виготовлення гіпсової форми. СР: Закріплення практичних навиків.	112		64	48
11-16	6	Практична робота, проблемно- пошукові	Знімання гіпсової форми із скульптури, розмноження гіпсових форм. ПР: Виготовлення капів. СР: Закріплення практичних навиків.	85		48	37
Практичне завдання: Виготовлення гіпсової форми скульптури.							

ЛІТЕРАТУРА

1. Легенький Ю.Г. Мистецтво народжене вогнем // Від ремесла до творчості. – К.: Час, 1990. – С. 56-104.
2. Рисцов В. При гончарному крузі. – К.: Молодь, 1987.
3. Dorling Kindersley, Complete Pottery Techniques. Design, Form, Throw, Decorate and More, with Workshops from Professional Makers, 2019.
4. Allen S. Weis, The Grain of the Clay: Reflections on Ceramics and the Art of Collecting, Reaktion Books, 2016
5. Louisa Taylor, Ceramics Masterclass. Creative techniques of 100 great artists, 2020

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Гіпсомодельна справа» – це дисципліна практичного характеру. Практичні заняття здійснюються в аудиторіях майстерні художньої кераміки на відповідному обладнанні з консультаціями майстра виробничого навчання та викладача. Самостійна робота студентів прив'язана до нескладних етапів (операцій) роботи, шліфування, обробка деталей, уточнення чи деталізація технічного малюнку. Також студенти самостійно можуть проводити роботи, які пов'язані з підготовкою матеріалів та інструменту, виконувати ескізи, виготовляти нескладні частини виробу, що не потребують контролю викладача. Також студенти самостійно можуть проводити операції, що стосуються оформлення виготовленої роботи.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання виконаного завдання проходить за накопичувальною системою і складається з балів, що отримані в результаті поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється згідно з графіком виконання завдання.

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену-перегляду. Обов'язковою умовою допуску студента до екзамену є вчасне виконання всіх етапів завдання.

Критерії оцінювання:

Оцінка за національною шкалою	Сума балів	Оцінка ECTS	Визначення
Відмінно	90-100	A	Високий рівень сформованості теоретичних знань та практичних навиків, комунікативних компетентностей. Уміння самостійно опрацьовувати необхідну інформацію; формувати авторські ідеї, інновації у галузі художньої кераміки; використовувати фахову технологію та продукувати креативні форми художніх виробів. Якісно презентувати творчу роботу. Забезпечувати технологічні процеси технічною документацією, описами, розрахунками. Пропонувати зразки авторських виробів для серійного впровадження у виробництво.
Добре	74-89	BC	Достатній рівень сформованості теоретичних знань та практичних навиків, комунікативних компетентностей. Під керівництвом викладача опрацьовувати необхідну інформацію; формувати ідеї у галузі художньої кераміки; використовувати фахову технологію. Якісно презентувати творчу роботу. Забезпечувати технологічні процеси технічною документацією, описами, розрахунками. Пропонувати зразки авторських виробів для серійного впровадження у виробництво.
Задовільно	60-73	D	Задовільний рівень сформованості теоретичних знань та практичних навиків, комунікативних компетентностей. Під керівництвом викладача опрацьовувати необхідну інформацію; формувати ідеї у галузі художньої кераміки; використовувати фахову технологію. Мати поняття про презентацію творчої роботи.
Незадовільно	35-59	FX	Початковий рівень сформованості теоретичних знань та практичних навиків, комунікативних компетентностей. Розуміння окремих частин технологічних процесів. Обмежене володіння фаховою термінологією.
Незадовільно	0-34	F	Відсутність сформованості будь яких теоретичних знань та практичних навиків.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Дисципліна «Гіпсомодельна справа» практичних вправ в майстернях та самостійної роботи. Студенти зобов'язані дотримуватись правил техніки безпеки у приміщенні майстерні, вимкнути звук мобільних телефонів та будь-яких інших пристроїв, що перешкоджають навчальному процесу. В аудиторії не допускається вживання їжі та розпивання напоїв. Позитивно впливає на оцінювання активна позаурочна творча діяльність студента.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Недопустимі пропуски занять та запізнення студентів на аудиторні заняття. Всі пропущені теми студент повинен опрацювати і виконати вправи самостійно. У разі пропуску заняття без поважних причин, оцінка за проміжний контроль автоматично знижується на 10%. Якщо пропуски становлять 50% аудиторних занять то вважається, що такий студент не засвоїв програмовий матеріал в повному обсязі, тому кількість балів на модульному контролі може становити не більше 60 балів.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Всі учасники навчального процесу в КДІДМ сповідують принципи академічної доброчесності і несуть персональну відповідальність за їх дотримання. У разі виявлення плагіату чи підміни робіт під час виконання практичних, самостійних, індивідуальних завдань, студент отримує незадовільну оцінку. Детальніше в «Положенні про академічну доброчесність».

http://kdidm.edu.ua/images/PDF/PUBLIC_INFORMATION/POLOZHENNIA/2025/Polozhennja_Pro_Akademichnu_Dobrochesnistiy_U_Kdidm.pdf

ВИКЛАДАЧ:

Перегінець Василь Іванович, старший викладач.

Учасник всеукраїнських, регіональних, персональних виставок. Навчався в Косівському технікумі народних художніх промислів ім. В.Касіяна, Львівській національній академії мистецтв. Працює в галузі живопису та кераміки.